

INFORMACE K PRACOVNÍM LISTŮM PRO ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z CIZÍCH JAZYKŮ (změny po novele „maturitní“ vyhlášky)

Až dosud platilo, že se pracovní list pro zkoušky z cizích jazyků skládá ze čtyř částí, přičemž 1., 2. a 4. část zpracovává Centrum a 3. část škola tak, aby mohla zohlednit jazyková specifika příslušného oboru či zaměření studia. Připomínky škol ukázaly, že část škol tuto možnost vítá, část ji však považuje za zbytečnou zátěž.

Novela vyhlášky tedy stanovuje, že si škola má právo a možnost vybrat, zda:

- a) všechny čtyři části pracovního listu pro ústní zkoušku z cizího jazyka zpracuje Centrum (a v takovém případě generátor pracovních listů pro školu vygeneruje kompletní pracovní listy - se všemi čtyřmi částmi), nebo
- b) škola využije svého práva si třetí část pracovních listů zpracovat sama (zůstane u dosavadní praxe, kdy generátor vygeneruje škole pouze tři ze čtyř částí). V takovém případě platí povinnost ředitele školy stanovit a zveřejnit žákům témata školních zkušebních úloh do 31. října příslušného školního roku.

Níže uvedené informace jsou podkladem pro rozhodnutí ředitele školy, zda si škola bude připravovat třetí části pracovních listů, nebo využije nabídky Centra. Toto rozhodnutí je nutné učinit do konce října, kdy je v případě zvolení varianty b) – viz výše – nutné zveřejnit žákům témata školních zkušebních úloh.

Třetí části pracovních listů z cizích jazyků připravované Centrem

Centrum bude nabízet třetí části pracovních listů obdobně jako v loňském školním roce s tím, že tzv. banku třetích částí průběžně doplňuje.

Centrum při tvorbě částí pracovních listů vychází z katalogů požadavků. Katalogy požadavků stanovují následující všeobecná témata a komunikační situace:

Vymezení všeobecných tematických okruhů:

1. Osobní charakteristika
2. Rodina
3. Domov a bydlení
4. Každodenní život
5. Vzdělávání
6. Volný čas a zábava
7. Mezilidské vztahy
8. Cestování a doprava
9. Zdraví a hygiena
10. Stravování
11. Nakupování
12. Práce a povolání
13. Služby
14. Společnost
15. Zeměpis a příroda

Jednotlivá všeobecná témata využitá v třetích částech pracovních listů se mohou vztahovat k několika tematickým okruhům, vzájemně se prolínat a dělit na podtémata. Pro tvorbu třetích částí bude využito **podrobnější tematické dělení**, které bylo pilotně vyzkoušeno v projektu UZKA 2010.

1. Osobní identifikace, osobní charakteristika a rodina
2. Rodina a rodinné aktivity
3. Domov a bydlení – bydliště a jeho okolí
4. Domov a bydlení – bydlení, domácnost, domácí práce
5. Každodenní život
6. Vzdělávání – studium a výuka
7. Vzdělávání a společnost
8. Volný čas a zábava – sport
9. Volný čas a zábava – kultura a umění
10. Volný čas a zábava – koníčky, záliby, společenské události
11. Mezilidské vztahy a multikulturní společnost
12. Cestování – dovolená, prázdniny, výlety
13. Cestování a doprava
14. Zdraví a hygiena
15. Stravování a (zdravá) výživa
16. Stravování – gastronomie
17. Nakupování a životní styl
18. Práce a povolání
19. Služby – doprava a komunikační prostředky
20. Služby a životní styl
21. Společnost a sdělovací prostředky
22. Společnost – zvyky a tradice
23. Společnost – život v současné společnosti
24. Zeměpis a příroda
25. Zeměpis a příroda – životní prostředí

Témata jsou v třetích částech zpracována na základě **komunikačních situací** v těchto oblastech užívání jazyka:

- **oblast osobní a osobnostní** (např. diskuse na rodinné oslavě, organizace oslavy přátel, charakteristika přátel, řešení praktických situací, které mohou nastat během pobytu v hostitelské rodině v zahraničí, užití základních jazykových funkcí atd.)
- **oblast veřejná** (např. řešení problémových situací v běžném životě, rozhovor na úřadech, ověření praktického zvládnutí jazyka při využívání nabízených služeb – pošta, restaurace, policie, infocentrum, letiště, knihovna atd.)
- **oblast vzdělávací a pracovní** (např. diskuse ve vyučování, pracovní pohovor, vstupní pohovor při žádosti o stipendium atd.)
- **oblast společenská** (např. řešení komunikačních situací, které mohou nastat při návštěvě kulturních či sportovních akcí atd.)

Třetí část pracovního listu může obsahovat jeden nebo dva úkoly a ověřovat samostatný ústní projev nebo interakci a užití jazykových funkcí. Existuje tak v podstatě **pět možných kombinací**:

- jeden úkol – samostatný ústní projev (např. popis, vyprávění, prezentace, referát, výklad na zadané téma dle zadané osnovy atd.);
- jeden úkol – interakce (rozhovor se zkoušejícím, žák i zkoušející hrají stanovené role);
- dva úkoly – samostatný ústní projev a interakce;
- dva úkoly – dvě interakce;
- dva úkoly – dva samostatné ústní projevy.

Předpokladem pro to, aby žák dobře pochopil, co má v třetí části dělat a byl u zkoušky úspěšný, je mimo jiné i dobře zpracované zadání.

Každé zadání proto obsahuje: jasné a srozumitelné zadání tématu, vymezení komunikační situace tak, aby žák viděl smysl v tom hovořit na dané téma v cizím jazyce, jasně daného adresáta výpovědi, účel/cíl komunikace (např. popsat, přesvědčit, vysvětlit, domluvit se, přednést, vyprávět atd.) a pomocné body osnovy, které upřesňují, na co by se měl žák ve svém projevu zaměřit. Pro žákovu lepší orientaci v zadání jsou zvýrazněna klíčová slova tučně. Pokud to vyžaduje komunikační situace a téma, je třetí část opatřena vizuálními stimuly, a to jak obrazovými (např. fotografiemi, obrázky, schémata, mapkami či plánky), tak textovými, (např. úryvkem z knihy apod.).

Třetí část pracovního listu bude zpracována v jednotné šabloně (obdobně jako ostatní části PL) a zhotovena ve dvou provedeních – jedno pro žáka a jedno pro zkoušejícího. Verze pro zkoušejícího obsahuje vždy vše to, co třetí část pro žáka, a navíc ještě doplňující otázky, které slouží jako podpora pro vedení zkoušení. Není nutno je využít a žákovi položit, záleží na konkrétní situaci při zkoušení.